

***Tarsopsylla octodecimdentata octodecimdentata*
(Kolenati), (Siphonaptera), ny for den danske fauna.**

Af

B. Overgaard Nielsen,
Zoologisk Institut, Århus.

Smit 1954, p. 30 opregner 40 loppearter kendt fra Danmark, medens yderligere 17 efter al sandsynlighed vil kunne forventes. Af disse 17 arter er nu en fundet, nemlig egerntoppen *Tarsopsylla octodecimdentata octodecimdentata* (Kolenati). Et lille loppe-materiale (9 stk.) indsamlet på egern (*Sciurus vulgaris* L.) indeholdt 2 arter nemlig *Monopsyllus sciurorum sciurorum* (Schrank) 5 ♂♂, 2 ♀♀ og *Tarsopsylla octodecimdentata octodecimdentata* (Kolenati) 1 ♂, 1 ♀.

Værten, et sort egern, blev skudt i Fjællebro skov på Fyn, 12. 10. 1962 og indleveret til udstopning på Naturhistorisk Museum, Århus, hvorefter konservator K. E. Jakobsen venligst overlod mig ovennævnte loppemateriale. For dette materiale er jeg konservator Jakobsen megen tak skyldig.

Hidtil er kun *Monopsyllus s. sciurorum* påvist på egern her i landet, hvor den til gengæld er almindelig; Smit 1954, p. 96. Smit 1953, p. 541 angiver 15 fund: Jylland (Horsens, Kolding, Skjelhøje og Vejers), Fyn (Glorup), Sjælland (Dyrehaven, Knabstrup og Ryget), Lolland (Bremersvold, Færgemarken og Vængehus) samt Bornholm (Rønne). Hertil må nu føjes den nye lokalitet på Fyn: Fjællebro skov.

Som artens hovedvært angives egern, medens skovmår (*Martes martes* (L.)) optræder som sekundær vært, idet den får loppen på sig ved at jage egern, Smit 1954, p. 96. I England forekommer *Monopsyllus s. sciurorum* foruden på det røde egern og på skovmåren, også på det grå egern (*Sciurus carolinensis* Gmelin) samt på syvsover (*Glis glis* (L.)); endvidere er denne loppe ofte truffet på fugle, Smit 1957, p. 71. Artens udbredelsesområde strækker sig over Holland, Tyskland, Danmark, England, Belgien, Frankrig, Spanien, Schweiz, Østrig, Ungarn, Jugoslavien, Tjcekoslovakiet, Polen, Bulgarien, Finland, Norge, Sverige, europæisk U. S. S. R. til Ural, Kaukasus, Palæstina og Azorerne.

Tarsopsylla o. octodecimdentata, der ikke tidligere er påvist i Danmark, har som den foregående art en vid udbredelse i Europa, idet den er fundet i Skotland, Holland, Tyskland, Frankrig, Spanien, Schweiz, Østrig, Ungarn, Czekoslovakiet, Jugoslavien, Bulgarien, Grækenland, Estland, Polen, Finland, Norge, Sverige, U. S. S. R. samt på visse lokaliteter i det nordlige Asien, Smit 1954, p. 92 og 1957, p. 59.

Da arten således findes i alle vore nabolande, var det venteligt, at den også ville dukke op her i landet. Den er således også, som nævnt, optaget hos Smit 1954, p. 30, som en af de forventede arter, på trods af det forhold, at den er hyppigere i bjergegne end på fladt land. Der henvises i denne forbindelse til artens forekomst i lavlandet Holland.

Egern er eneste vært for *Tarsopsylla o. octodecimdentata*, men denne loppe træffes forholdsvis sjældent på værten, idet det er en redelopper, Smit 1954, p. 92.

Jeg skal ikke gå nærmere ind på de to loppearters bygning, men blot nævne de bygningstræk, hvorpå vore to hjemlige egernlopper kan kendes.

Tarsopsylla o. octodecimdentata er meget nem at kende på, at bagtarsernes 1. led er meget langt -- længere end 2., 3. og 4. led tilsammen, se Smit 1954, fig. 138 og 139, p. 91, medens 1. led hos *Monopsyllus s. sciurorum* er kortere end de følgende 3 led tilsammen. Endvidere adskilles de to arter for hannernes vedkommende let på parringstangens bygning, se Smit 1954, fig. 136, p. 91 og fig. 144, p. 95 og for hunnernes vedkommende på sædgemets form, Smit 1954, fig. 137, p. 91 og fig. 145—146, p. 95. Længde: *Tarsopsylla o. octodecimdentata* ♂ 3—3½ mm, ♀ 3½—4 mm. *Monopsyllus s. sciurorum* ♂ 2—2¾ mm, ♀ 2½—3½ mm.

Foruden de to arter af egernlopper, nævnt i det foregående, kan en tredje loppeart en sjælden gang træffes på egern, idet Smit 1953, p. 545 anfører den almindelige fugleloppe *Ceratophyllus gallinae gallinae* (Schrank) som tilfældig gæst på egern her i landet.

Summary.

On a squirrel shot 12. X. 1962 in the wood of Fjællebro, Funen, a material of 9 fleas was collected. Two species were present: *Monopsyllus sciurorum sciurorum* (Schrank) 5 ♂♂, 2 ♀♀, which has been collected from Danish squirrels before, and *Tarsopsylla octodecimdentata octodecimdentata* (Kolenati) 1 ♂, 1 ♀, not hitherto recorded from Denmark.

Litteratur.

- Smit, F. G. A. M. (1953): Records of Siphonaptera from Denmark. — Ent. Medd. **26**, 529—548.
— (1954): Lopper. — Danmarks Fauna. Bd. **60**. København.
— (1957): Siphonaptera i: Handbooks for the Identification of British Insects. Vol. I, Pt. **16**. London.
-

Nye fund af sjældne biller (Coleoptera) i Jylland

af Ole Jensen,

Strandvejen 63, Bredballe strand pr. Vejle.

Bembidion nigricorne Gyll.: Den 18. maj 1962 fandt jeg denne sjældne art i temmeligt stort antal ved Rye. Lokaliteten var en ganske smal sti (ca. 25 meter lang), som gik igennem en lyngbevoksning. Her kunne man finde dyrene ved at løfte små mospuder og løstliggende jordklumper. På de tilstødende markveje til lyngstykket eftersøgte jeg også dyret, men uden resultat. Den 10. maj 1963 besøgte jeg igen lokaliteten sammen med hr. Knud Pedersen, Silkeborg, og vi kunne konstatere, at dyret stadig var der i antal.

Arten er kun kendt fra Jylland: Silkeborg, Funder (1 eks.), Rebild (1 eks.), Udbyhøj ved Randers (i antal i sept.).

For venlig hjælp og kontrolbestemmelsen af denne art vil jeg gerne takke hr. cand. mag. K. Arevad, Birkerød.

Anthaxia quadripunctata L.: Denne art har jeg taget ret talrigt i Frøslev plantage den 12. juli 1962 og den 6. august 1963. Dyrene findes bedst i stærkt solskin på høgeurt (*Hieracium*), som står i udkanten af granbevoksningerne. Jeg har set op til 5 eksemplarer på samme blomst — men dyrene er meget sky, og ved den mindste forstyrrelse lader de sig enten straks falde til jorden, hvor de er meget svære at få øje på, eller tager meget hurtigt til vingerne.

Ifølge Danmarks Fauna (biller XX — tillægsbind) er arten tidligere kun taget enkeltvis: Frøslev plantage (1 eks. på høgeurt), Søllerød (1 eks. på gul okseøje), Geelsskov (1 eks. på skærmblomst). Desuden er den af og til fundet som indført på havnepladser.